

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
"ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ"

**Методичні вказівки до розрахункової роботи з дисципліни
«Фінанси, гроші і кредит»
для студентів економічних та менеджерських спеціальностей**

Затверджено
редакційно-видавничою
радою університету,

протокол № 1 від 16.02.2023 р.

Харків 2023

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»

Методичні вказівки до розрахункової роботи з дисципліни
«Фінанси, гроші і кредит»
для студентів економічних та менеджерських спеціальностей

Затверджено
редакційно-видавничою
радою університету,
протокол № 1 від 16.02.2023 р.

Харків
НТУ «ХПІ»
2023

Методичні вказівки до розрахункової роботи з дисципліни «Фінанси, гроші і кредит»
для студентів економічних та менеджерських спеціальностей / уклад. С. К. Осипова,
Т. І. Кочетова. – Харків: НТУ «ХПІ», 2023. – 24 с.

Укладачі С. К. Осипова, Т. І. Кочетова

Рецензент В.А. Міщенко

Кафедра обліку і фінансів ННІ ЕММБ НТУ «ХПІ»

ВСТУП

У системі формування світогляд майбутніх спеціалістів у сфері економічних та менеджерських спеціальностей важливе місце займає дисципліна «Фінанси, гроші і кредит». Виклики сучасного світу підкреслюють значення розвитку економічної науки і практики дослідження сутності та механізмів функціонування категорій «фінанси», «гроші» і «кредит». З урахуванням регулярності функціонування гроші та грошовий ринок, банки, банківська система створює економіку державна політика в цілому та монетарна політика центрального банку зокрема, здійснюється державне регулювання всіх сфер господарського життя суспільства. Актуальною є підготовка фахівців, здатних аналізувати такі економічні явища, як фінанси, гроші, грошовий ринок та кредит, осмислювати зміни в їхньому функціонуванні та виробляти адекватні підходи в сучасній економічній політиці.

Методичні вказівки до розрахункової роботи з дисципліни «Фінанси, гроші і кредит» складено відповідно до робочої програми навчальної дисципліни «Фінанси, гроші і кредит» і рекомендовано для студентів денної та заочної форми навчання економічних та менеджерських спеціальностей.

Робота містить програму навчальної дисципліни «Фінанси, гроші і кредит», завдання та методичні рекомендації щодо виконання розрахункової роботи, список джерел інформації.

МЕТА ТА РЕЗУЛЬТАТИ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ФІНАНСИ, ГРОШІ ТА КРЕДИТ»

Вміння розв'язування проблем фінансів, грошового обігу, кредитних, податкових і бюджетних відносин є необхідною складовою становлення фахових знань студентів. Тому важливе місце в підготовці кваліфікованих бакалаврів економічних та менеджерських спеціальностей належить навчальній дисципліні «Фінанси, гроші та кредит».

Мета вивчення дисципліни – набуття фахівцями компетенцій щодо формування системи фундаментальних знань з теорії та практики фінансів, грошей та кредиту, засвоєння закономірностей функціонування фінансової системи та грошового ринку як основи державної монетарної політики і розвитку банківської справи.

У результаті вивчення дисципліни студенти оволодіють такими загальними і спеціальними компетенціями, знаннями, вміннями та навичками:

- здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;
- здатність проведення досліджень на відповідному рівні;
визначати роль фінансів грошей і кредиту в економіці;
- вміння виявляти закономірності та визначати специфіку функціонування грошового ринку як теоретико-методологічну базу державної монетарної політики;
- вміння визначати вплив функціональних областей кредитного ринку на результати господарської діяльності ринкових суб'єктів;
- здатність виокремлювати засади побудови банківської системи та операцій банків;
- вміння аналізувати поведінку ринкових суб'єктів та визначати особливості функціонування ринків
- здатність аналізувати грошово-кредитні взаємовідносини;
- вміння оцінювати дохідну та видаткову частину бюджету;

- здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу;
- здатність проявляти наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків;
- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- здатність виявляти навички самостійної роботи, відкритості до нових знань і відповідати за результати своєї діяльності.

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ФІНАНСИ, ГРОШІ ТА КРЕДИТ»

Вивчення дисципліни «Фінанси, гроші та кредит» поряд з набуттям теоретичних знань вимагає від студентів вироблення практичних навичок розв'язання конкретних ситуацій. Програма навчальної дисципліни «Фінанси, гроші та кредит» складена відповідно до освітньо-професійної програм підготовки студентів економічних та менеджерських спеціальностей освітнього рівня бакалавр.

Зміст програми навчальної дисципліни «Фінанси, гроші та кредит» наведено нижче.

Тема 1. Сутність та функції грошей. Походження грошей. Сутність та якісні властивості грошей. Еволюція форм грошей. Специфіка прояву суті грошей у різних економічних системах. Функції грошей. Вартість грошей. Ціна грошей як капіталу. Роль грошей у системі суспільного відтворення. Роль грошей у сучасній економіці.

Тема 2. Грошовий оборот і грошові потоки. Сутність та структура грошового обороту. Основні суб'єкти грошового обороту. Грошові платежі як елементарні складові грошового обороту. Грошовий обіг. Грошові потоки та критерії їх класифікації. Механізм балансування грошових потоків. Грошова маса. Грошові агрегати та грошова база. Швидкість обігу грошей. Закон

грошового обігу. Грошовий мультиплікатор. Механізм регулювання грошової маси в обороті. Сучасні засоби платежу, які обслуговують грошовий оборот.

Тема 3. Грошовий ринок та грошові системи. Сутність грошового ринку. Ринок капіталів. Суб'єкти грошового ринку. Попит на гроші. Пропозиція грошей та механізм її формування. Рівновага на грошовому ринку. Сутність та основні елементи грошової системи. Основні типи грошових систем та їх еволюція. Елементи грошової системи та їх характеристика. Грошові реформи. Призначення та місце грошової системи в економічній системі країни. Державне регулювання грошової сфери.

Тема 4. Інфляція та грошові реформи. Теоретичні концепції інфляції та інфляційного процесу. Сутність та різновиди інфляції. Причини інфляції. Вимірювання інфляції. Методи регулювання інфляції. Наслідки інфляції. Особливості інфляційного процесу в Україні. Антиінфляційна політика держави. Грошові реформи та основні їх моделі. Методи проведення грошових реформ. Характеристика основних грошових реформ, здійснених в Україні.

Тема 5 Кредит та кредитні системи у ринковій економіці. Необхідність кредиту. Сутність, функції та різновиди кредиту. Суб'єкти та об'єкти кредитних відносин. Форми кредиту, їхня характеристика. Роль кредиту в умовах ринкової економіки. Основи банківського кредитування. Вартість кредиту. Позичковий відсоток. Поняття кредитної системи та її структура. Роль банківського нагляду у регулюванні кредитної системи держави. Платіжна система як елемент кредитної системи держави. Становлення й розвиток кредитної системи України.. Стійкість кредитної системи.

Тема 6. Центральний банк та його роль в економіці. Загальна характеристика та функції центральних банків. Побудова, розвиток і діяльність Національного банку України. Правова основа діяльності. Національного банку України. Сутність та основні функції Національного банку України. Стійкість

банківської системи та механізм її забезпечення. Грошово-кредитна політика: типи та інструменти.

Тема 7. Комерційні банки як основна ланка кредитної системи. Банки другого рівня, їхнє походження, види, правові основи організації. Сутність, організаційна структура та різновиди банків. Капітал банку. Загальна характеристика банківських операцій. Пасивні банківські операції. Активні операції комерційних банків. Суть комісійно-посередницьких банківських операцій. Доходи та видатки банківської установи. Особливості функціонування банківської системи України.

Тема 8 Сутність та функції фінансів. Предмет науки про фінанси. Сутність фінансів. Мікро- і макрорівні вивчення фінансів. Специфічні ознаки фінансів, характерні риси та суспільне призначення. Функції фінансів. Сутність і джерела формування фінансових ресурсів.

Тема 9. Фінансова система та фінансовий механізм. Поняття фінансової системи держави та її організаційні основи. Фінансова система як об'єкт управління. Державні фінанси як провідна складова централізованих фінансів суспільства. Фінанси суб'єктів господарювання та їх роль у розвитку національної фінансової системи. Фінансовий ринок як складова фінансової системи держави. Зміст і завдання фінансової політики. Поняття і склад фінансового механізму. Органи управління фінансами та їхні функції.

Тема 10. Податки і податкова система. Об'єктивна необхідність податкової системи. Поняття податкової системи і методи її побудови. Суть і функції податків. Характерні риси податків, відрахувань і платежів. Класифікація податків, її ознаки. Види податків. Елементи податку. Елементи системи оподаткування. Принципи оподаткування. Структурна побудова податкової системи. Податкова політика. Податкова система України, основні етапи її становлення.

Тема 11. Бюджет і бюджетна система. Сутність бюджету як економічної категорії. Об'єкти і суб'єкти бюджетних відносин. Функції

бюджету. Призначення та роль бюджету держави. Бюджетний устрій і бюджетна система. Принципи побудови бюджетної системи. Бюджетний процес, його складові елементи та регламентування. класифікація доходів і видатків бюджету. Бюджетний дефіцит. Джерела фінансування бюджетного дефіциту. Джерела фінансування бюджетного дефіциту.

Тема 12. Державний кредит і державний борг. Державний кредит і державні запозичення, їх класифікація. Значення державного кредиту у фінансовому забезпеченні загальнодержавних і регіональних потреб. Сутність державного боргу та його структура. Джерела погашення державного боргу. Місце цінних паперів серед боргових зобов'язань держави. Обслуговування та управління державним боргом. Кількісний аспект державного боргу та проблеми його сплата в Україні.

Тема 13. Фінанси суб'єктів господарювання та неприбуткових організацій. Фінанси населення. Сутність та функції фінансів підприємства. Функції фінансів підприємств та принципи їх організації. Економічні методи й способи формування фінансових ресурсів. Види прибутків. Розподіл і використання прибутку. Фінансова звітність підприємства. Аналіз фінансового стану підприємства. Фінанси неприбуткових організацій. Джерела формування та напрями використання коштів неприбуткових організацій. Поняття фінансів населення та фінансів домогосподарств.

Тема 14. Спеціалізовані кредитно-фінансові установи. Основні поняття про спеціалізовані фінансово-кредитні інститути, їхнє місце і роль у грошово-кредитній системі. Основні напрями діяльності сучасних фінансово-кредитних установ. Види, функції, принципи й типи операцій фінансово-кредитних організацій. Економічна необхідність і роль страхування. Страхові компанії. Недержавні пенсійні фонди і механізм їхнього функціонування, їхня характеристика. Пенсійні фонди України. Інститути спільного інвестування. Міжбанківські об'єднання, їхня роль у кредитній системі України.

Тема 15. Валютні системи та міжнародні розрахунки. Поняття та види валюти. Загальна характеристика міжнародних валютно-кредитних установ. Сутність та еволюція валютних систем. Валютний курс. Механізм регулювання валютного курсу. Конвертованість валюти. Валютний ринок та валютні операції. Об'єкти та суб'єкти валютного ринку. Фактори, що впливають на кон'юнктуру валютного ринку. Розвиток валютної системи України. Міжнародні розрахунки. Валютно-фінансові та платіжні умови міжнародного кредиту. Світові кредитні і фінансові центри.

ЗАВДАННЯ ТА МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО РОЗРАХУНКОВОЇ РОБОТИ З ДИСЦИПЛІНИ «ФІНАНСИ, ГРОШІ І КРЕДИТ»

Розрахункова робота студента – це форма організації навчального процесу, яка має в собі практичну частину і базується на розрахунках і обчисленнях за предметом, що вивчається.

Мета розрахункової роботи – засвоєння в повному обсязі програми за дисципліною «Фінанси, гроші і кредит» та формування у студентів загальних і професійних компетентностей, які відіграють суттєву роль у становленні майбутнього фахівця вищого рівня кваліфікації.

Студенти виконують розрахункову роботу, що складається з розрахування завдань із дисципліни «Фінанси, гроші і кредит». Розрахункова робота навчить студентів самостійно узагальнювати зміст літературних джерел, статистичні та інші матеріали, взяті з практики роботи фінансових органів, податкових інспекцій, підприємств.

Для виконання розрахункової роботи студент повинен обрати варіант за номером у списку групи (за журналом). Вихідні дані, необхідні для розв'язання завдань наведені нижче.

Завдання 1.

На митну територію України з метою подальшого перепродажу ввезено товар. На підставі вихідних даних, представлених в табл.1, визначте:

- 1) суму мита;
- 2) суму акцизного збору (для підакцизного товару);
- 3) суму ПДВ, сплаченого на митниці;
- 4) ціну реалізації товару;
- 5) суму ПДВ, перерахованого торговим підприємством в бюджет.

За результатами розрахунків зробіть висновки.

Курс долар необхідно взяти з офіційного сайту Національного банку України на дату виконання розрахункової роботи.

Таблиця 1 – Вихідні дані для розрахунку завдання 1

Варіант	Фактурна вартість, дол.	Транспортні витрати, дол.	Ставка митного збору, %	Ставка мита, %	Ставка акцизного збору, %	Витрати торгівлі, грн	Прибуток, грн
1	4200	1000	0,5	6	20	3000	5000
2	3000	900	0,5	6	15	3000	5000
3	4100	600	0,5	6	20	2500	6500
4	3800	400	0,5	7	16	3000	6100
5	4300	800	0,5	7	-	1900	6000
6	3800	900	0,5	7	-	2000	7000
7	3200	600	0,5	5	-	4500	6000
8	3600	300	0,5	5	20	4000	5000
9	3800	700	0,5	5	20	6000	6400
10	4500	500	0,5	12	20	2900	6500
11	3900	600	0,5	12	-	2500	6000
12	3600	400	0,5	12	-	2500	3000
13	3800	600	0,5	12	-	2400	9000
14	3100	500	0,5	17	15	3000	7000
15	3400	700	0,5	17	15	2500	6500
16	3200	800	0,5	17	15	2600	4800
17	4500	700	0,5	17	-	2000	6500
18	4000	900	0,5	22	-	3000	4800
19	4300	700	0,5	22	20	2800	6200
20	3600	800	0,5	22	25	2600	6400

Порядок виконання завдання:

1. Сума податку на додану вартість (ПДВ) на товари, що обкладаються митом та акцизним збором:

$$S1 \text{ ПДВ} = (MB + S \text{ BM} + S \text{ A3}) \times \Pi / 100,$$

де S1 ПДВ - сума податку на додану вартість (ПДВ) на товари, що обкладаються митом та акцизним збором, грн;

MB - митна вартість товарів, ввезених (пересланих) на митну територію України, грн.;

S BM - сума ввізного мита, грн.;

S A3 - суми акцизного збору, грн.;

Π - ставка податку на додану вартість (20%).

2. Сума податку на додану вартість (ПДВ) на товари, що обкладаються тільки митом:

$$S2 \text{ ПДВ} = (MB + S \text{ BM}) \times \Pi / 100;$$

де S2 ПДВ - сума податку на додану вартість (ПДВ) на товари, що обкладаються тільки митом, грн;

MB - митна вартість товарів, ввезених (пересланих) на митну територію України, грн.;

S BM - сума ввізного мита, грн.;

Π - ставка податку на додану вартість (20%).

3. Сума податку на додану вартість (ПДВ) на товари, що обкладаються тільки акцизним збором:

$$S3 \text{ ПДВ} = (MB + S \text{ A3}) \times \Pi / 100;$$

де S3 ПДВ - сума податку на додану вартість (ПДВ) на товари, що обкладаються тільки акцизним збором, грн;

MB - митна вартість товарів, ввезених (пересланих) на митну територію України, грн.;

S A3 - суми акцизного збору, грн.;

П - ставка податку на додану вартість (20%).

4. Сума податку на додану вартість (ПДВ) на інші товари, що не підлягають обкладанню митом та акцизним збором:

$$S4 \text{ ПДВ} = MB \times П / 100,$$

5.

де S4 ПДВ - сума податку на додану вартість (ПДВ) на інші товари, що не підлягають обкладанню митом та акцизним збором, грн;

MB - митна вартість товарів, ввезених (пересланих) на митну територію України, грн.;

П - ставка податку на додану вартість (20%).

Завдання 2.

На підставі вихідних даних табл. 2 згідно з варіантом розрахуйте значення показників грошової маси, кількості оборотів грошової одиниці, ціни і кількості товару для реалізації, річний обсяг ВВП.

Зробіть висновки.

Таблиця 2 – Вихідні дані для розрахунку завдання 2

Варіант	М, грн	V, об/год	Р, грн	Q, шт	ВНП, грн
1	150000	?	-	-	345000
2	?	6,5	102,40	14600	?
3	520000	3,7	73,10	?	?
4	400000	5,3	?	36480	?
5	?	2,9	46,09	39642	?
6	946000	4,1	57,44	?	?
7	450000	?	-	-	2385000
8	?	7,3	36,41	156385	?
9	320000	8,1	6,89	?	?
10	1260000	1,6		69874	?
11	670000	5,2	100,73	?	?
12	?	1,9	19,17	36472	?
13	964000	4,2	?	9642	?
14	356000	?	?	64532	1815600
15	569000	?	-	-	4438200
16	365000	?	?	95632	2299500
17	687000	5,9	?	48526	?
18	520000	3,7	73,10	?	?
19	400000	5,3	?	36480	?
20	?	2,9	46,09	39642	?

Порядок виконання завдання:

1. Класична теорія, розглядаючи довгострокові тимчасові інтервали, вважає, що реальний обсяг виробництва визначається такими факторами, як чисельність населення і виробничі потужності. Теорія відзначає взаємозв'язок кількості грошей в обігу М і абсолютного рівня цін Р. Рівняння обміну має вигляд:

$$M \times V = P \times Q = \text{ВНП},$$

де М - кількість готівки в обігу, грн;

V - швидкість обігу грошей, оборотів на рік;

Р - середньозважений рівень цін, грн;

Q - рівень реального обсягу виробництва (в грошовій формі), грн.

Завдання 3

На підставі вихідних даних, представлених у табл.3, розрахуйте необхідні значення. Зробіть висновки.

Таблиця 3 – Вихідні дані для розрахунку завдання 3

Варіант	Депозитний вклад (первинна сума) грн.	Термін вкладу	Річна ставка (%)	Нарощена сума вкладу на кінець періоду (грн..)	Кількість періодів нарахування відсотків на рік
1.	2000	3 роки	12	Знайти методом простих %	1
2.	1000	2 роки	10	Знайти методом складних %	1
3.	2000	4 роки	12	Знайти методом простих %	4
4.	80000	6 місяців	15	Знайти методом простих %	1
5.	Знайти методом простих %	10 місяців	80	1500000	1
6.	1000000	Знайти методом простих %	25	1200000	1
7.	1000000	9 місяців	20	Знайти методом простих %	1
8.	90000	3 місяці	Знайти методом простих %	110000	1
9.	1500	2 роки	15	Знайти методом складних %	4
10.	1500	2 роки	15	Знайти методом складних %	12
11.	1000	3 роки	8	Знайти методом складних %	1
12.	2000	3 роки	12	Знайти методом складних %	4
13.	Знайти методом складних %	2 роки	10	200000	1
14.	Знайти методом складних %	2 роки	8	200000	4
15.	Знайти методом складних %	2 роки	12	200000	12
16.	Знайти методом складних %	3 роки	8	125000	1
17.	10000	Знайти методом складних %	8	125000	1
18.	100000	3 роки	Знайти методом складних %	125000	1
19.	80000	6 місяців	Знайти методом простих %	85000	1
20.	8000	1 рік	Знайти методом складних %	8500	1

Порядок виконання завдання

1. Гроші мають часову вартість, гривня отримана сьогодні коштує дорожче, ніж гривня, отримана завтра. І не тільки тому, що інфляція може знизити його купівельну вартість, але і тому, що гривня, інвестована сьогодні, завтра принесе конкретний прибуток. Часова вартість грошей – важливий аспект при прийнятті рішень у фінансовій практиці і при оцінюванні інвестицій. Для оцінки інвестицій в практиці використовуються функції простих та складних відсотків.

Сума платежу з урахуванням простого відсотку у грошовому виміру:

$$I = P \times i \times n,$$

де I – сума платежу з урахуванням простого відсотку, грн;

P – первинна сума, грн.;

i – відсоток, річна ставка %;

n – період на який вкладені інвестиції, або отриманий кредит, роки.

Простий відсоток нараховується тільки на первинну суму і залежить від відсоткової ставки та періоду інвестування.

Розрахунок нарощеної суми за простими відсотками:

$$S = P \times (1 + in),$$

де S – нарахована сума;

P – первинна сума, на яку нараховуються відсотки, грн.;

i – ставка простих відсотків;

n – кількість років, на протязі яких нараховуються відсотки.

2. Розрахунки на підставі складних відсотків означають, що нараховані на первинну суму відсотки до неї приєднуються, а нарахування відсотків в наступних періодах проводиться на вже нарощену суму. Процес нарощення капіталу в цьому випадку проводиться з прискоренням. Механізм нарощення первинної суми (капіталу) по складним відсоткам називається капіталізацією.

Розрізняють річну капіталізацію (відсотковий платіж нараховується та приєднується до раніш нарощеної суми в кінці року), піврічну, квартальну, місячну та щоденну. Існує також поняття безперервного нарахування відсотків, які по своєму значенню дуже близькі до щоденного нарахування.

Розрахунок нарощеної суми по складним відсоткам:

$$S = P (1 + i)^n,$$

де S – нарахована сума;

P – первинна сума , на яку нараховуються відсотки, грн.;

i - ставка складних відсотків;

n – кількість років, на протязі яких нараховуються відсотки.

3. Розрахунок нарощеної суми по складним відсоткам, коли відсотки нараховуються більше, ніж один раз на рік:

$$S = P \left(1 + \frac{j}{m} \right)^{nm},$$

де S – нарахована сума;

P – первинна сума , на яку нараховуються відсотки, грн.;

j – номінальна щорічна відсоткова ставка;

m – кількість періодів нарахування відсотків на рік;

n – кількість років, на протязі яких нараховуються відсотки;

nm – кількість періодів нарахування відсотків за весь термін контракту.

Наприклад, якщо нарахування відсотків за 2 роки проводиться щоквартально, то кількість періодів нарахування відсотків за весь термін контракту буде дорівнювати $2 \times 4 = 8$.

4. Поняття дисконтування та ставка дисконтування - це значення, зворотні поняттю первинної вартості та відсотковій ставці і означає процес розрахунку первинної вартості вкладу , якщо відома нарощена сума і розраховується по формулі:

$$P = \frac{S}{(1+i)^n} ,$$

де P – первинна сума , на яку нараховуються відсотки, грн.;

S –нарахована сума;

i - ставка складних відсотків;

n – кількість років, на протязі яких нараховуються відсотки.

5. При нарахуванні відсотків m разів на рік розрахункова первинна вартість розраховується по формулі:

$$P = S \frac{1}{\left(1 + \frac{j}{m}\right)^{nm}} ,$$

де P – первинна сума , на яку нараховуються відсотки, грн.;

S –нарахована сума;

j –номінальна щорічна відсоткова ставка;

m – кількість періодів нарахування відсотків на рік;

n – кількість років, на протязі яких нараховуються відсотки;

nm – кількість періодів нарахування відсотків за весь термін контракту.

Завдання 4

Інвестор вкладає певну суму грошей на один рік до комерційного банку. При цьому очікувані темпи економічного росту, очікувані темпи інфляції, ризик неповернення коштів, базову ринкову депозитну ставку надано у таблиці 4.

На підставі вихідних даних, представлених у табл. 4 розрахуйте необхідні значення. Зробіть висновки.

Порядок виконання завдання

1. Через рік банк має виплатити інвестору нарощену суму з урахуванням реальної ставки як відсотки за використання грошей протягом одного року:

$$S = P (1+in),$$

де S –нарахована сума;

P – первинна сума , на яку нараховуються відсотки, грн.;

i - ставка простих відсотків;

n – кількість років, на протязі яких нараховуються відсотки.

2. З урахуванням компенсації витрат від інфляційних процесів протягом року, виплати становитимуть:

$$S_i = S (1 + i_n),$$

де S_i –нарахована сума з урахуванням компенсації витрат від інфляційних процесів протягом року;

i_n - очікувані темпи інфляції.

Таблиця 4 – Вихідні дані для розрахунку завдання 4

Варіант	Роки	Інвестиція грн.	Темпи економ. росту %	Очікувані темпи інфляції	Ризик неповер нення коштів	Базова ринкова депозитна ставка
1	1	120000	2	11	3	знайти
2	1	20000	9	2	3	знайти
3	1	110000	2,5	5	знайти	15
4	1	40000	4	8	знайти	12
5	1	150000	3	6	2	знайти
6	1	30000	2,5	знайти	5	20
7	1	11000	4	знайти	1	12
8	1	220000	знайти	8	2	16
9	1	30000	знайти	7	3	22
10	1	6050	5	4	1	знайти
11	1	50000	3	2	8	знайти
12	1	2040	1,5	3	знайти	10
13	1	60000	4	7	знайти	15
14	1	40500	2	знайти	6	12
15	1	20300	1,5	знайти	4	11
16	1	110000	знайти	2	1	9
17	1	35000	знайти	5	12	26
18	1	60200	3	2,5	5	знайти
19	1	20050	4	6	1	знайти
20	1	100500	2	5,5	знайти	20

3. З урахуванням ризику неповернення коштів, інвестор упевнений у поверненні коштів тільки у сумі:

$$S_r = P (1 - i_r),$$

де S_r – нарахована сума з урахуванням ризик неповернення коштів;

P – первинна сума, на яку нараховуються відсотки, грн.;

i_r - ризик неповернення коштів.

4. Базова ринкова ставка з урахуванням усіх чинників становитиме:

$$B = \left(\frac{S_i}{S_r} - 1 \right) \times 100\% .$$

За результатами розрахунків завдань потрібно зробити висновок.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ ІНФОРМАЦІЇ

- 1 Фінанси, гроші та кредит : навч. посіб. / В. Я. Голюк. Київ, 2017. 340 с.
- 2 Коренюк П. І. Гроші і кредит : навчальний посібник / П. І. Коренюк, Л. В. Коренюк, О. Т. Левандівський. Кам'янське : ДДТУ, 2019. 402 с.
- 3 Фінанси: підручник / І. О. Лютий, С. Я. Боринець, З. С. Варналій, Р. А. Кулієв, Р. В. Пікус; ред.: І. О. Лютий; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. Київ : Ліра-К, 2017. 727 с.
- 4 Коваленко Д.І. Фінанси, гроші та кредит: теорія та практика [текст]: навч.посіб. / Д. І Коваленко, В. В. Венгер – Київ: Центр учбової літератури, 2013. 578 с.
- 5 Шишкін О. В. Гроші і кредит : навч. посібник / О. В. Шишкін, М. В. Дубина. Чернігів : Видавець Брагинець О. В., 2016. 692 с.
- 6 Власова Н. О. Фінанси підприємств : навч. посібник : практикум / Н. О. Власова, Т. В. П'ятак, Т. І. Кочетова ; Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". Харків : Світ книг, 2019, 276 с.

Інформаційні ресурси

- 1 Державна митна служба України: <https://customs.gov.ua/>
- 2 Державна податкова служба України; <https://tax.gov.ua/>
- 3 Офіційний сайт Державної фіскальної служби України: <http://sfs.gov.ua/>
- 4 Податковий Кодекс України : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>
- 5 Господарський кодекс України: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>
- 6 Офіційний сайт Верховної Ради України: www.rada.gov.ua.
- 7 Нормативно-правова база України на офіційному веб-порталі Верховної ради України: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws#>.
- 8 Міністерство фінансів України: <http://minfin.kmu.gov.ua>.
- 9 Офіційний сайт Національного банку України: <https://bank.gov.ua/>
- 10 Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16 .07. 1999 року № 996-XIV (Із змінами і доповненнями) : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>

ЗМІСТ

Вступ	4
Мета та результати вивчення навчальної дисципліни «фінанси, гроші та кредит»	5
Зміст навчальної дисципліни «фінанси, гроші та кредит»	6
Завдання та методичні вказівки до розрахункової роботи з дисципліни «фінанси, гроші і кредит»	10
Список джерел інформації	21

Навчальне видання

Методичні вказівки до розрахункової роботи
з дисципліни «Фінанси, гроші і кредит»
для студентів економічних та менеджерських спеціальностей

Укладачі
ОСИПОВА Світлана Костянтинівна
КОЧЕТОВА Тетяна Іванівна

Роботу до видання рекомендував проф. В.А. Міщенко
В авторській редакції

План 2023 р., поз.

Підп. до друку 2023 р. Формат 60x84 1/16. Папір офсетний.
Riso-друк. Гарнітура Таймс. Ум. друк. арк. 1
Наклад 100 прим. Зам. № Ціна договірна

Видавничий центр НТУ «ХП».
Свідоцтво про державну реєстрацію ДК № 5478 від 21.08.2017 р.
61002, Харків, вул. Фрунзе, 21

Друкарня ФОП Заночкин Д.Л., 61024, Харків, вул. Плеханівська, 16